

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі
Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для
навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 9. Варыянт 1

**Білет № 9. Практычнае заданне. Уклад беларускага народа ў перамогу
над нацысцкай Германіяй. Ураджэнцы Беларусі на франтах Вялікай
Айчыннай і Другой сусветнай войнаў.**

Заданне склаў: настаўнік Куц В.У., ДУА «Гімназія №3 г. Брэста»

**Выкарыстоўваючы прадстаўленыя ніжэй матэрыялы, адкажыце
на пытанні:**

1. У якой сітуацыі аказалася насельніцтва БССР у перыяд яе акупацыі нацысцкай Германіяй? Якія страты вы лічыце менш кампенсаванымі: матэрыяльныя, людскія, культурныя. Сваё меркаванне абгрунтуйце.
2. Якой гістарычнай падзеі прысвечана ілюстрацыя? Як вы думаеце, з якой мэтай праводзіўся парад у Мінску, нягледзячы на тое, што на момант яго правядзення тэрыторыя БССР яшчэ не была поўнасьцю вызвалена ад войскаў нацысцкай Германіі?
3. Які ідэйны змест уклаў аўтар карціны?
4. На якім месцы сярод прадстаўнікоў нацыянальнасцей народаў СССР, узнагароджаных званнем Герой Савецкага Саюза займаюць беларусы? Аб чым сведчыць гэты факт?
5. Які гістарычны выбар стаяў перад насельніцтвам БССР і беларусамі падчас Вялікай Айчыннай вайны? Да чаго гэта ў канчатковым рахунку прывяло?

Крыніца І)

Са справаздачы ЦК КП(б)Б Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) аб людскіх і матэрыяльных стратах, панесеных Беларускай ССР у выніку нямецка-фашысцкай акупацыі.

Не раней за 1 снежня 1946 г.

За 3 гады акупацыі Беларусь падвергнулася ўсеагульнаму спусташэнню і спусташэнню. Нямецкімі захопнікамі забіта і закатавана больш за 2200 тыс. чал. Найбольшыя страты панесла насельніцтва гарадоў і працоўных цэнтраў.

Народная гаспадарка рэспублікі падвергнулася вялізным разбурэнням, а насельніцтва - рабаванню. Разбурана пераважная большасць прамысловых прадпрыемстваў і ўсе электрастанцыі. Аказаліся знішчанымі 96 працэнтаў энергетычных магутнасцяў. Звыш 90 працэнтаў станочнага і тэхналагічнага абсталявання было вывезена або знішчана. Былі ўзарваны і знішчаны ўсе буйныя і сярэднія масты чыгунак і шашэйных дарог,

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі
разбурана ўся сувязь, будынкі вакзалаў, дэпо чыгуначных майстэрняў і
6026 км чыгуначных пуцей.

Сельская гаспадарка аказалася глыбока падарванай і дэзарганізаванай.
Пасяўныя плошчы скараціліся да 40 працэнтаў. Поўнасьцю была знішчана
грамадская жывёлагадоўля калгасаў, 60 працэнтаў калгасных сем'яў
пазбавіліся асабістай жывёлы. Спустошаны машынна-трактарныя станцыі,
знішчаны дзясяткі тысяч сельскагаспадарчых машын.

Немцы спалілі ў вёсцы 1 200 тыс. будынкаў, у тым ліку звыш 500 тыс.
калгасных грамадскіх пабудов і 420 996 дамоў калгаснікаў і
сялян-аднаасобнікаў.

Асабліва вялікія разбурэнні зроблены ў гор. Мінск, Віцебск, Полацк,
Гомель, Орша, Маладзечна, Жлобін, дзе знішчаны ўсе прамысловыя
прадпрыемствы і жыллёва-камунальны фонд на 80—90 працэнтаў. З 10773
тыс. кв. м жылога фонду гарадоў і раённых цэнтраў захавалася ўсяго 2762
тыс. кв. м. У гарадах і ў вёсцы засталіся без прытулку да 3 млн. чал.

Спалены і разбураны Акадэмія навук з яе інстытутамі і лабараторыямі,
будынкі вышэйшых навучальных устаноў, каля 7 тыс. школ, ацёкі Дома
культуры, бальніцы, клінікі, тэатры, музеі, дзяржаўная карцінная галерэя.

Урон, нанесены народнай гаспадарцы Беларускай ССР, надзвычайнай
камісіяй вызначаны ў памеры 75 млрд. рублёў.

Крыніца II)

Я. Зайцаў "Парад беларускіх партызан у 1944 г. Мінску"

Крыніца III)

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Герои Советского Союза - представители более 60 национальностей

Русские	8182	Литовцы	15	Дунгане	4	Балкарец	1
Украинцы	2072	Таджики	14	Лезгины	4	Вепс	1
Белорусы	311	Латыши	13	Немцы	4	Даргинец	1
Татары	161	Киргизы	12	Французы	4	Испанец	1
Евреи	108	Коми	10	Чеченцы	3	Кореец	1
Казахи	96	Удмурты	10	Якуты	3	Куман	1
Грузины	91	Карелы	9	Алтайцы	2	Курд	1
Армяне	90	Поляки	9	Болгары	2	Молдаванин	1
Узбеки	69	Эстонцы	9	Греки	2	Нанаец	1
Мордвины	61	Калмыки	8	Карачаевцы	2	Ногоец	1
Чуваши	44	Кабардинцы	7	Кумыки	2	Сван	1
Азербайджанцы	43	Адыгейцы	6	Лакцы	2	Тувинец	1
Башкиры	39	Чехи	6	Хакасы	2	Цыган	1
Осетины	32	Абхазы	5	Черкесы	2	Эвенк	1
Марийцы	18	Аварцы	5	Финны	2		
Туркмены	18	Буряты	5	Ассириец	1		

Крыніца інфармацыі: <https://encyclopedia.mil.ru/encyclopedia/history/more.htm?id=11917775@cmsArticle>

Адказы і каментарыі да задання:

1. Насельніцтва БССР ва ўмовах акупацыі стаяла на мяжы знішчэння. З узмацненнем жорсткасці палітыкі генацыду адказам насельніцтва стаў актыўны ўдзел беларускага народа ў вызваленчай барацьбе супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
2. Следствам такой палітыкі нямецка-фашысцкіх акупацыйных уладаў сталі каласальныя людскія і матэрыяльныя страты, што знаходзіць сваё адлюстраванне ў дакуменце 1.
3. Дакумент 2 адлюстроўвае факт правядзення партызанскага парада ў Мінску 16 ліпеня 1944 г., што з'яўлялася прызнаннем укладу беларускага народа ў барацьбу з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Тую ж самую выснову можна зрабіць пры аналізе дакумента 3.
4. Такім чынам, тры крыніцы дазваляюць звязаць паміж сабой рэпрадуктыўны і аналітычны ўзроўні засваення ведаў навучэнцамі.